PRIPOROČILO SVETA

z dne 9. julija 2019

v zvezi z nacionalnim reformnim programom Bolgarije za leto 2019 in mnenje Sveta o konvergenčnem programu Bolgarije za leto 2019

(2019/C 301/02)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik [1] in zlasti člena 9(2) Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij [2] in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Komisija je 21. novembra 2018 sprejela letni pregled rasti, ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2019. Pri tem je ustrezno upoštevala evropski steber socialnih pravic, ki so ga 17. novembra 2017 razglasili Evropski parlament, Svet in Komisija. Evropski svet je na zasedanju 21. marca 2019 potrdil prednostne naloge iz letnega pregleda rasti. Komisija je 21. novembra 2018 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta sprejela tudi poročilo o mehanizmu opozarjanja, v katerem je Bolgarijo opredelila kot eno od držav članic, za katere bo opravljen poglobljeni pregled.

[1] UL L 209, 2.8.1997, str. 1.
[2] UL L 306, 23.11.2011, str. 25.

(2) Poročilo o državi za Bolgarijo za leto 2019 je bilo objavljeno 27. februarja 2019. V njem so bili ocenjeni napredek Bolgarije pri izvajanju priporočil za posamezno državo, ki jih je Svet sprejel 13. julija 2018 ([3]), nadaljnje ukrepanje po priporočilih za posamezno državo, sprejetih v prejšnjih letih, in napredek pri doseganju njenih nacionalnih ciljev iz strategije Evropa 2020. Poročilo o državi vsebuje tudi rezultate poglobljenega pregleda v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 1176/2011, ki so bili prav tako objavljeni 27. februarja 2019. Na podlagi opravljene analize je Komisija ugotovila, da v Bolgariji obstajajo makroekonomska neravnotežja. Slabosti v finančnem sektorju spremljata zlasti visoka zadolženost in velik obseg nedonosnih posojil v podjetniškem sektorju. Kljub napredku pri obravnavanju virov neravnotežij bo ključnega pomena celovito izvajanje in spremljanje nedavnih reform nadzora in upravljanja v bančnih in nebančnih finančnih sektorjih.

(3) Bolgarija je 24. aprila 2019 predložila nacionalni reformni program za leto 2019 in konvergenčni program za leto 2019. Programa sta bila ocenjena istočasno, da bi se upoštevala njuna medsebojna povezanost.

(4) Ustrezna priporočila za posamezne države so bila obravnavana pri načrtovanju programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov (v nadaljnjem besedilu: skladi ESI) za obdobje 2014–2020. Kot je določeno v členu 23 Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([4]), lahko Komisija od države članice zahteva, da pregleda svoj partnerski sporazum in ustrezne programe ter predlaga njihove spremembe, kadar je to potrebno za podporo izvajanju ustreznih priporočil Sveta. Komisija je zagotovila dodatne podrobnosti o tem, kako bo uporabila to določbo, v smernicah o uporabi ukrepov za povezovanje uspešnosti skladov ESI z dobrim gospodarskim upravljanjem.

(5) Za Bolgarijo trenutno velja preventivni del Pakta za stabilnost in rast. Vlada v konvergenčnem programu za leto 2019 načrtuje, da bo z začetne točke nominalnega presežka v višini 2 % bruto domačega proizvoda (BDP) leta 2018 v letu 2019 dosegla primanjkljaj v višini 0,3 % BDP ter presežek v višini 0,4 % BDP v letu 2020, 0,2 % BDP v letu 2021 in 0,1 % v letu 2022. Na podlagi preračunanega strukturnega salda ([5]) bo v celotnem programskem obdobju še naprej presežen srednjeročni proračunski cilj, in sicer strukturni primanjkljaj v višini 1 % BDP v strukturnem smislu. V skladu s konvergenčnim programom za leto 2019 naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP postopno zmanjšal z 22,6 % BDP leta 2018 na 16,7 % leta 2022. Makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo te proračunske projekcije, je verjeten. Glede na pomladansko napoved Komisije iz leta 2019 naj bi strukturni saldo dosegel presežek v višini 0,7 % BDP v letu 2019 in 0,6 % BDP v letu 2020, kar je nad srednjeročnim proračunskim ciljem. Svet na splošno meni, da bo Bolgarija v letih 2019 in 2020 izpolnjevala določbe Pakta za stabilnost in rast.

(6) Davčni prihodki in izpolnjevanje davčnih obveznosti se izboljšujejo, vzpostavljenih pa je več pobud. Vendar se zdi, da se pobiranje davkov ne izboljšuje povsod enako hitro. To velja zlasti za davke, povezane z delom, in prispevke za socialno varnost ter nekatere kategorije trošarin. Obstajajo tudi dokazi, da neprijavljeno delo in nedovoljena trgovina z gorivi ostajata izziv. Ohranjanje prizadevanj za izboljšanje pobiranja davkov in sprejetje dodatnih ciljno usmerjenih ukrepov za soočanje z izzivi na specifičnih področjih davčnega sistema je bistvenega pomena za nadaljnje zmanjšanje še vedno obsežne sive ekonomije.

(7) Vlada je sprejela ukrepe za izboljšanje uspešnosti javnih odhodkov. Svetovna banka je zaključila pregled porabe, ki zajema številne javne ustanove (ministrstva in občine), ter dve pilotni študiji o policijskih dejavnostih in gasilstvu oziroma o ravnanju z odpadki, pripravila pa je tudi priročnik za prihodnje preglede, ki jih bo opravila vlada. Vlada je v srednjeročni fiskalni strategiji iz leta 2018 uvedla več kazalnikov uspešnosti za postopno oceno učinka porabe na različnih področjih politike ter za ocenjevanje in načrtovanje proračuna. Na podlagi teh pobud naj bi se po pričakovanjih izboljšale kakovost, učinkovitost in preglednost javne porabe ter posledično tudi količina in kakovost javnih dobrin.

([3]) UL C 320, 10.9.2018, str. 7.

([4]) Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320).

([5]) Ciklično prilagojeni saldo brez enkratnih in drugih začasnih ukrepov, ki ga je Komisija preračunala z uporabo skupno dogovorjene metodologije.

(8) Za podjetja v državni lasti je značilno slabo upravljanje, kar se v veliki meri odraža tudi v njihovi gospodarski uspešnosti. V sodelovanju z Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) in podporno službo Komisije za strukturne reforme poteka reforma pravnega okvira za upravljanje podjetij v državni lasti. Cilj reforme je odpraviti sedanje pomanjkljivosti, tako da se nacionalna zakonodaja uskladi s smernicami OECD za upravljanje podjetij v državni lasti. Sprejetje in uspešno izvajanje okvira bosta zagotovila kontinuiteto in bosta ključna za uspeh reforme.

(9) V ugodnem gospodarskem okolju so se kapitalski in likvidnostni količniki bank v povprečju izboljšali. Hkrati se je obseg nedonosnih posojil nefinančnih družb zmanjšal, vendar je še vedno velik. Sekundarni trg za slaba posojila je postal bolj dinamičen. Bolgarska nacionalna banka je 30. maja 2019 sprejela sklep o izvajanju smernic organa EBA za upravljanje nedonosnih in prestrukturiranih izpostavljenosti. Nadaljnji ukrepi, ki so bili sprejeti na podlagi pregledov finančnega sektorja, so okrepili bančni sektor, vendar še vedno obstajajo nekatere šibke točke. Nove zakonodajne pobude iz leta 2018 so vključevale pravila za velike izpostavljenosti in opredelitev povezanih strank, povišanje stopnje proticikličnega kapitalskega blažilnika in uvedbo makrobonitetnih orodij za ukrepe, ki se izvajajo na strani posojilojemalcev. Ukrepanje na podlagi zakonodajnih pobud o izpostavljenostih povezanih strank, stalno prizadevanje za nadzor in omejitev posojil povezanim strankam ter kaznovanje kršitev določb glede zavarovanja s premoženjem so ključni za podpiranje dobrih poslovnih praks. Eden od tekočih ukrepov, ki bo prispeval k odpornosti finančnega sektorja, je tudi izboljšanje okvira za reševanje bank.

(10) Dokončanje reforme na področju insolventnosti bi lahko pripomoglo k zmanjšanju velikega neporavnanega dolga zasebnega sektorja in še vedno visokega deleža nedonosnih posojil. Nekateri manjkajoči elementi zmanjšujejo učinkovitost in uspešnost insolvenčnega okvira, posledica tega pa je počasen in drag postopek v primeru insolventnosti. Hkrati odsotnost ustreznih orodij za spremljanje preprečuje ustrezno analizo sedanjih in novih predinsolvenčnih in insolvenčnih postopkov ter ne omogoča opredelitve konkretnih ozkih grl ali šibkih točk. Bolgarija je oktobra 2018 zaprosila za pomoč podporne službe Komisije za strukturne reforme, da bi ji pomagala napredovati pri reformi insolvenčnega okvira. V okviru tega projekta se opredeljujejo vrzeli v insolvenčnem okviru in pripravi načrt za njihovo odpravo. Pomembno je ohraniti zagon reform in izvesti prihodnji načrt.

(11) Bolgarija je leta 2018 in nato še maja 2019 sprejela zakonodajne spremembe in si prizadeva za popolnoma skladen prenos Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta [6] (četrta direktiva o preprečevanju pranja denarja). Pozornost bo treba nameniti učinkovitemu izvajanju teh ukrepov. Organi še vedno niso dokončno oblikovali in priglasili nacionalne ocene tveganja, ki je temelj za oblikovanje ustreznih nacionalnih politik za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma. Poleg tega nedavni dogodki v bančnem sektorju kažejo, da je treba okrepiti nacionalni nadzor nad mednarodnimi finančnimi transakcijami in zagotoviti učinkovito izvajanje okvira za preprečevanje pranja denarja. Bolje je treba obravnavati tudi tveganje korupcije, saj gre za predhodno kaznivo dejanje za pranje denarja. Bolgarski organi bodo morali pokazati konkretne rezultate in doseči napredek pri končnih odločitvah v primerih korupcije na visoki ravni. Uporaba finančnih preiskav in finančnega profiliranja je omejena.

(12) Potekajo tudi reforme nebančnega nadzora. Komisija za finančni nadzor je septembra 2017 v sodelovanju z Evropskim organom za zavarovanja in poklicne pokojnine sprejela akcijski načrt za reformo nebančnega finančnega nadzora. Popolno in pravočasno izvajanje in izvrševanje akcijskega načrta, ki še potekata, bosta prispevala k ustreznemu nadzoru nebančnega finančnega sektorja. Uvedene so bile spremembe sekundarne zakonodaje, katerih namen je izboljšati pravila vrednotenja in njihovo uporabo. Njihovo učinkovito izvajanje in izvrševanje bi obravnavalo preostala vprašanja vrednotenja, opredeljena v preteklosti. Nadzor na ravni skupine še vedno predstavlja izziv za zagotovitev ustreznega zavarovalnega nadzora, ki temelji na tveganju.

[6] Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).

(13) Sektor avtomobilskih zavarovanj ima določene pomanjkljivosti. Dobro določena pravila o odškodninah bi omogočila bolj usklajen pristop sodnikov pri odločanju o posameznih primerih. Dolgoročno bi taka metodologija pripomogla k zmanjšanju stroškov, nestanovitnosti in zavarovalnega tveganja pri dejavnostih zavarovanja avtomobilske odgovornosti. Za vzdržnost sektorja bi bilo koristno tudi izboljšanje oblikovanja cen, pri katerem bi se upoštevala zgodovina vožnje strank. Komisija za finančni nadzor je predlagala sistem bonusov in malusov, o katerem poteka široka javna razprava. Poleg tega je likvidnost „urada za zeleno karto“ precej zaskrbljujoča, predvsem zaradi neplačila terjatev enega od bolgarskih zavarovateljev. Za verodostojnost in učinkovitost sistema je bistveno, da vsi člani izpolnjujejo svoje obveznosti.

(14) Za infrastrukturo so značilne velike naložbene vrzeli. Pokritost in kakovost prometne infrastrukture sta se izboljšali, vendar ostajata pod povprečjem Unije. Vseevropsko prometno omrežje v Bolgariji je še vedno nepopolno. Poleg tega so se v zadnjih petih letih močno povečale emisije toplogrednih plinov iz cestnega prometa. Potreben je nadaljnji razvoj železniških in cestnih odsekov ter ustreznih evropskih sistemov za upravljanje železniškega prometa in inteligentnih prometnih sistemov. Bolgarija ima nizko stopnjo priključitve na omrežje komunalnih odpadnih voda in njihovo čiščenje ter visoko stopnjo onesnaženosti zraka in odlaganja komunalnih odpadkov, hkrati pa je stopnja recikliranja znatno nižja od povprečja v Uniji. Potrebne so naložbe za spodbujanje trajnostnega upravljanja voda, učinkovite rabe virov in prehoda na krožno gospodarstvo. Poleg tega so potrebne znatne naložbe na področju energije ter blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja nanje. Visoka energetska intenzivnost gospodarstva in počasen napredek pri doseganju ciljev glede energijske učinkovitosti, zlasti v gradbenem sektorju, ovirata produktivnost in konkurenčnost podjetij v državi. Zato je treba okrepiti prizadevanja za zagotovitev znatnih prihrankov energije s ciljno usmerjenimi naložbami v industrijski, prometni in gradbeni sektor. Večje naložbe v infrastrukturo za čisto energijo (kot so čista in nizkoogljična proizvodnja električne energije, medsebojne povezave in pametna omrežja) v skladu s prednostnimi nalogami, navedenimi v osnutku bolgarskega načrta za podnebje in energijo, bi dodatno pomagale izboljšati splošno konkurenčnost gospodarstva in kakovost življenja ljudi.

(15) Kljub povečanju proračuna za javne raziskave v letu 2018 so odhodki za raziskave in razvoj v zasebnem in javnem sektorju še vedno zelo nizki. V zasebnih naložbah v raziskave in razvoj še vedno prevladujejo velike multinacionalne družbe, ki so skoncentrirane v regiji glavnega mesta. Počasno izvajanje reform in visoka razdrobljenost sistema raziskav, razvoja in inovacij omejujeta prispevek naložb v raziskave in razvoj k produktivnosti in rasti. Veliko univerz in raziskovalnih inštitutov je še vedno razmeroma neuspešnih na področju visokokakovostnih znanstvenih raziskav. Povezave med znanostjo in gospodarstvom so še vedno zelo šibke, razpoložljivost človeškega kapitala v sistemu raziskav in razvoja pa je zelo zaskrbljujoča. Grozdi in njihove možnosti v Bolgariji so nerazviti, saj imajo pogosto prenizko kritično maso. Nadaljnje reforme lahko skupaj z učinkovitim upravljanjem ter smotrnejšimi javnimi naložbami povečajo učinek na produktivnost in izboljšajo konkurenčnost gospodarstva. Poleg tega sta povečanje digitalizacije podjetij in uvedba novih poslovnih modelov ključnega pomena za produktivnost države.

(16) Reforme javne uprave in e-uprave so še naprej počasne in prinašajo nezadostne izboljšave, poslovno okolje pa ostaja šibko. Sprejeti so bili številni reformni ukrepi, vendar njihovo praktično izvajanje zaostaja. Med glavnimi ovirami za naložbe so še vedno institucionalne pomanjkljivosti, regulativna negotovost, korupcija in nezadostna ponudba delovne sile. Upravljanje v javnem sektorju bi lahko imelo koristi od večje preglednosti, jasnejših pravil in dolgoročnega vidika. Pomanjkljivosti so zaradi omejenih finančnih in človeških virov vidne tudi na področju preskušanja in varnosti izdelkov. Poleg tega je treba omeniti, da je bila velika večina ukrepov, vključenih v nacionalno strategijo za javna naročila, sicer sprejeta, vendar njihovo izvajanje zahteva stalno spremljanje, nadzor in ocenjevanje. Pogosta uporaba neposredne oddaje naročil in visoko število posameznih ponudb ogrožata preglednost in učinkovitost sistema. Upravna zmogljivost sektorja javnih naročil je stalen izziv, enako pa velja tudi za profesionalizacijo javnih kupcev in skupne nakupe. Velika zamuda pri uvedbi elektronskih javnih naročil preprečuje nadaljnje izboljšanje preglednosti in učinkovitosti postopkov javnega naročanja.

(17) Trg dela se je izboljšal, vendar izzivi ostajajo. Stopnja zaposlenosti je dosegla najvišjo raven od pristopa Bolgarije k Uniji, stopnja brezposelnosti pa je pod povprečjem Unije. Kljub pozitivnemu razvoju se nekatere skupine, kot so nizko usposobljeni delavci, mladi, Romi in invalidi, še vedno soočajo s težavami pri iskanju zaposlitve. Izvajajo se posebni ukrepi za podporo dolgotrajno brezposelnim, ki so leta 2018 predstavljali 3 % aktivnega prebivalstva. Kombinacija učinkovitih in trajnostnih ukrepov ozaveščanja, dejavnih politik trga dela ter integriranih služb za zaposlovanje in socialnih služb bi lahko izboljšala zaposljivost prikrajšanih skupin in njihove možnosti za iskanje zaposlitve.

(18) Vse večje pomanjkanje strokovno usposobljene delovne sile v Bolgariji zahteva znatne naložbe. Mladi bi lahko postali bolj zaposljivi, če bi se izboljšali kakovost in učinkovitost pripravništev in vajeništev. Poleg tega je udeležba odraslih pri ukrepih za izpopolnjevanje in preusposabljanje zelo nizka. Kljub ukrepom, ki so bili uvedeni za spodbujanje razvoja digitalnih spretnosti in znanj, raven osnovnih digitalnih spretnosti in znanj v Bolgariji ostaja med najnižjimi v Uniji (29 % posameznikov ima osnovne digitalne spretnosti in znanja v primerjavi s povprečjem Unije, ki znaša 57 %).

(19) Kljub ratifikaciji Konvencije Mednarodne organizacije dela o določanju minimalne plače in več krogom pogajanj v letu 2018 se stališča delodajalcev in sindikatov glede meril, ki naj bi se uporabljala pri določanju minimalne plače, še vedno razhajajo. Obstajajo možnosti za večje soglasje o objektivnem in preglednem mehanizmu določanja plač. Medtem se zdi, da se je vključenost socialnih partnerjev v oblikovanje ter izvajanje politik in reform povečala, vendar je še vedno potrebna stalna podpora okrepljenemu socialnemu dialogu.

(20) Rezultati izobraževanja so še vedno nizki in nanje še vedno močno vpliva socialno-ekonomski položaj staršev. To odraža izzive v zvezi s kakovostjo in vključujočo naravo sistema izobraževanja in usposabljanja. Bolgarija ne vlaga dovolj v izobraževanje, zlasti predšolsko in osnovnošolsko izobraževanje, ki je ključno za ustvarjanje enakih možnosti že v zgodnji mladosti. Vključenost v kakovostno predšolsko vzgojo in varstvo je nizka, zlasti za Rome in otroke iz drugih prikrajšanih skupin. Stopnja osipa je še vedno visoka, kar negativno vpliva na prihodnjo zaposljivost in rezultate na trgu dela. Ustreznost poklicnega izobraževanja in usposabljanja za trg dela ter razpoložljivost dualnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja ostajata nezadostni. Čeprav so nekateri ukrepi v teku, so potrebna nadaljnja prizadevanja za zagotovitev, da se bo nabor znanj in spretnosti visokošolskih diplomantov lahko skladno odzival na kratko- in srednjeročno pomanjkanje znanj in spretnosti. Uvedeni so bili nekateri ukrepi za ponovno usposabljanje učiteljev in povečanje privlačnosti učiteljskega poklica. Vendar je treba programe začetnega in nadaljnjega izobraževanja učiteljev dodatno okrepiti in si še naprej prizadevati za izboljšanje delovnih pogojev zaposlenih v izobraževanju.

(21) Bolgarija se še vedno sooča z visoko stopnjo dohodkovne neenakosti in tveganja revščine ali socialne izključenosti. Čeprav se je stopnja revščine ali socialne izključenosti v letu 2018 znižala, je znašala 32,8 %, kar je še vedno precej nad povprečjem Unije. Sistem socialne varnosti ne zajema vseh zaposlenih in sistem socialne zaščite ne zadostuje za reševanje pomembnih socialnih vprašanj. To odraža nizko raven socialne porabe, neenakomerno razpoložljivost socialnih storitev na celotnem ozemlju in omejene prerazdelitvene učinke davčnega sistema. Leta 2018 je bil dohodek najbogatejših 20 % prebivalcev za 7,7-krat višji od dohodka najrevnejših 20 % prebivalcev, kar je še vedno ena najvišjih stopenj v Uniji. Kljub nekaterim ukrepom sta ustreznost in kritje minimalnega dohodka še vedno omejena in še vedno ni objektivnega mehanizma za njegovo redno posodabljanje. Socialne storitve ovirata slaba kakovost in pomanjkanje celovitega pristopa k dejavnemu vključevanju. Razlike v dostopu do socialnih storitev, zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe so še vedno prisotne. To spodkopava njihovo zmožnost zagotavljanja celovite podpore najranljivejšim skupinam, kot so Romi, otroci, starejši, invalidi in ljudje, ki živijo na podeželskih območjih. Del prebivalstva težko dostopa do cenovno dostopnih stanovanj. Zato je potrebnih več prizadevanj za spodbujanje dejavnega vključevanja, spodbujanje socialno-ekonomskega vključevanja ranljivih skupin, vključno z Romi, izboljšanje dostopa do kakovostnih storitev in obravnavanje pomanjkanja materialnih dobrin.

(22) Za zdravstveni sektor je še vedno značilna nizka javna poraba. Prebivalci Bolgarije imajo omejen dostop do zdravstvenega varstva, kar je posledica neenakomerne porazdelitve omejenih sredstev in nizkega kritja zdravstvenega zavarovanja. Neposredna plačila so precej visoka, saj morajo nadomestiti nizko raven javne porabe. Nizka razpoložljivost splošnih zdravnikov ovira zagotavljanje primarnega zdravstvenega varstva. Zelo primanjkuje medicinskih sester, katerih število na prebivalca je med najnižjimi v Uniji. Hitrejše in učinkovitejše izvajanje nacionalne zdravstvene strategije bi pripomoglo k odpravi teh pomanjkljivosti.

(23) Komisija v okviru mehanizma za sodelovanje in preverjanje še naprej spremlja reforme pravosodja ter boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu v Bolgariji. Ta področja zato niso zajeta v priporočilih za posamezno državo za Bolgarijo, vendar so pomembna za razvoj pozitivnega poslovnega okolja v državi. V poročilu o mehanizmu za sodelovanje in preverjanje iz novembra 2018 je navedeno, da si je Bolgarija še naprej prizadevala za reformo sodstva in odpravo pomanjkljivosti v boju proti korupciji in organiziranemu kriminalu, vendar so bila potrebna nadaljnja prizadevanja na številnih področjih. Komisija pričakuje, da bo napredek ponovno ocenila v začetku jeseni 2019.

(24) Načrtovanje sredstev Unije za obdobje 2021–2027 bi lahko prispevalo k odpravi nekaterih vrzeli, opredeljenih v priporočilih, zlasti na področjih iz Priloge D k poročilu o državi za leto 2019. To bi Bolgariji omogočilo, da ob upoštevanju regionalnih razlik ta sredstva kar najbolje uporabi za opredeljene sektorje. Krepitev upravnih zmogljivosti države za upravljanje teh sredstev je pomemben dejavnik za uspeh teh naložb.

(25) V okviru evropskega semestra za leto 2019 je Komisija izvedla izčrpno analizo ekonomske politike Bolgarije in jo objavila v poročilu o državi za leto 2019. Prav tako je ocenila konvergenčni program za leto 2019, nacionalni reformni program za leto 2019 in ukrepanje po priporočilih, ki jih je Bolgarija prejela v prejšnjih letih. Glede na to, da je treba okrepiti splošno ekonomsko upravljanje Unije z vključitvijo prispevka na ravni Unije v prihodnje nacionalne odločitve, Komisija pri tem ni upoštevala le pomena teh programov za vzdržno fiskalno in socialnoekonomsko politiko v Bolgariji, ampak tudi njihovo skladnost s pravili in smernicami Unije.

(26) Svet je ob upoštevanju te ocene preučil konvergenčni program za leto 2019 in meni ([7]), da bo Bolgarija po pričakovanjih izpolnila določbe Pakta za stabilnost in rast.

(27) Svet je ob upoštevanju poglobljenega pregleda, ki ga je opravila Komisija, in te ocene preučil nacionalni reformni program za leto 2019 in konvergenčni program za leto 2019. Njegova priporočila v skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 1176/2011 so izražena v priporočilu iz točke 2 spodaj –

PRIPOROČA, da Bolgarija v letih 2019 in 2020 ukrepa tako, da:

1. izboljša pobiranje davkov s ciljno usmerjenimi ukrepi na področjih, kot so gorivo in davki na delo. Posodobi upravljanje podjetij v državni lasti s sprejetjem in uvedbo prihodnje zakonodaje;

2. zagotovi stabilnost bančnega sektorja z okrepitvijo nadzora, spodbujanjem ustreznega vrednotenja sredstev, vključno z bančnimi zavarovanji, in spodbujanjem delujočega sekundarnega trga za slaba posojila. Zagotovi učinkovit nadzor in izvrševanje okvira za preprečevanje pranja denarja. Okrepi nebančni finančni sektor z učinkovitim izvajanjem nadzora na podlagi tveganja, nedavno sprejetih smernic za vrednotenje in nadzora na ravni skupine. Izvede prihodnji načrt za odpravo vrzeli, ugotovljenih v insolvenčnem okviru. Spodbuja stabilnost sektorja avtomobilskih zavarovanj, tako da odpravi tržne izzive in preostale strukturne pomanjkljivosti;

3. ekonomsko politiko v zvezi z naložbami osredotoči na raziskave in inovacije, promet, zlasti njegovo trajnost, infrastrukturo za oskrbo z vodo in energijo ter za ravnanje z odpadki, energijsko učinkovitost in izboljšanje poslovnega okolja, pri tem pa upošteva regionalne razlike;

([7]) V skladu s členom 9(2) Uredbe (ES) št. 1466/97.

4. izboljša zaposljivost s krepitvijo znanj in spretnosti, vključno z digitalnimi spretnostmi in znanji. Izboljša kakovost, ustreznost za trg dela ter vključujočo naravo izobraževanja in usposabljanja, zlasti za Rome in druge prikrajšane skupine. Obravnava socialno vključenost z izboljšanjem dostopa do integriranih služb za zaposlovanje in socialnih služb ter učinkovitejšo minimalno dohodkovno podporo. Izboljša dostop do zdravstvenih storitev, vključno z zmanjšanjem neposrednih plačil in obravnavanjem pomanjkanja zdravstvenih delavcev.

V Bruslju, 9. julija 2019

Za Svet
Predsednik
M. LINTILÄ